

Toisen asteen oppilaitoksissa olevien poikien HPV rokotuskattavuuden vahvistaminen

Laadullisen tutkimustiedon käyttäminen rokotusviestinnän kehittämiseksi

HPV-tutkimushankkeen taustaa

- Kansallisessa rokotusohjelmassa HPV- eli papilloomavirusrokotteen saavat maksutta kaikki 10-12 vuotiaat eli 5.-6.luokkalaiset oppilaat
 - Tytöille vuodesta 2013, pojille vuodesta 2020 alkaen
 - Poikien HPV-rokotuskattavuus vaihtelee iästä riippuen noin 60 %:sta 70 %:iin
- Koronavirustilanne on voinut vaikuttaa rokotusten toteutumiseen.
- Tästä syystä 15-18 vuotiaat nuoret (2004-2008 syntyneet) voivat aloittaa HPV-rokotussarjan kevätlukukaudella 2023, mikäli eivät ole ehtineet peruskoulussa saada rokotetta.
 - Väliinputoajaryhmä?

Tutkimushankkeen tavoitteet

- Tutkimuksen tavoitteena on tutkia HPV-rokotteisiin liittyviä asenteita ja mielikuvia sekä tutkia rokotuskattavuuteen liittyviä syitä ja viestinnällisiä keinoja vaikuttaa siihen.
- Tavoitteena on vahvistaa (15–19-vuotiaiden) poikien HPV-rokotuskattavuutta toisen asteen oppilaitoksissa.
- Tutkimuksessa pilotoidaan rapid ethnographic assessment (REA)-menetelmää, ja arvioidaan mahdollisuuksia soveltaa REA:a muissa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvissä toiminnoissa ja tutkimuksissa.

Tutkimuksen merkitys

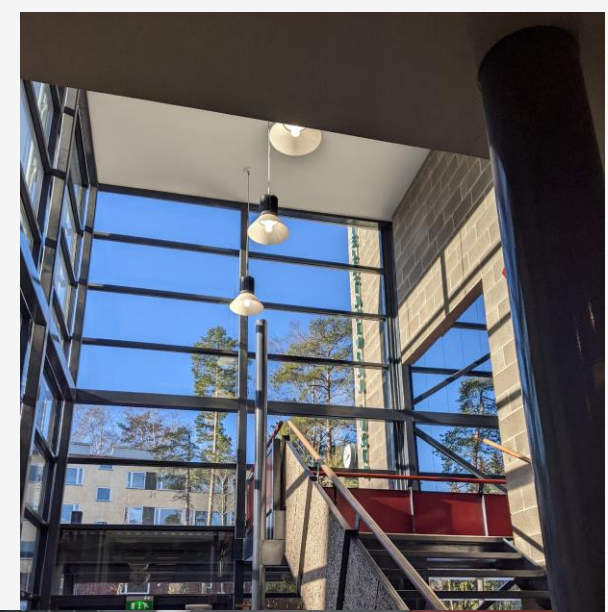
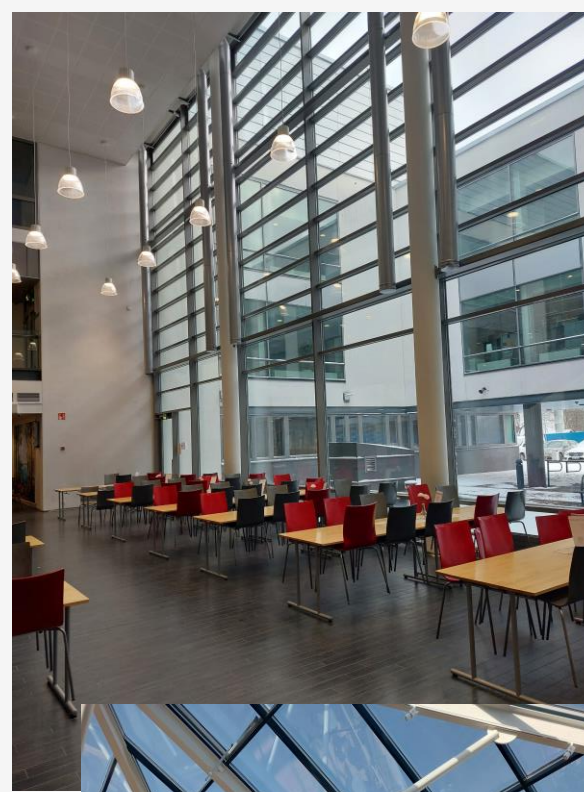
- Tavoitetaan ikäryhmä, joka on mahdollisesti koronaviruspandemian vuoksi jäänyt saamatta HPV-rokotteen
- Varmistetaan, että kaikki ne, joilla on oikeus saada HPV-rokote, ovat saaneet asiasta tiedon ja heille tarjotaan mahdollisuus ottaa rokote
- Normalisoidaan HPV-rokotetta kaikkien, ei vain tyttöjen rokotteenä
- Tuetaan ennaltaehkäisevää työtä nuorten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi
- Kartoitetaan rokotusviestinnän keinoja, joilla otetaan huomioon konteksti- ja yhteisösidonnaisia tekijöitä

Tutkimuskysymykset

- 1.** Mitä edesauttavia tai hidastavia tekijöitä liittyy 15-18-vuotiaiden poikien HPV-rokotushalukkuuteen? (Poikien itsensä mielestä)
- 2.** Mitä edesauttavia tai hidastavia tekijöitä liittyy 15-18-vuotiaiden poikien HPV-rokotushalukkuuteen keskeisten tahojen ja muiden poikien verkostossa olevien ihmisten mielestä (erityisesti kouluterveydenhoitajat)
- 3.** Miten nopeaa etnografista arviointia (REA) voidaan käyttää osana terveyden edistämisen hankkeiden ja ennaltaehkäisevän työn suunnittelua ja toimeenpanoa THL:ssä ja sen ulkopuolella?

Aineistonkeruu

- Toteutettu **4 oppilaitoksessa** pk-seudulla ja Pohjanmaalla (ammattikoulut, lukiot) 8.3-25.4.2023
- 12 ryhmähaastattelua (n=56)
- Terveystieteiden haastattelut (n=5)
- Havainnointi ja kenttämuistiinpanot
- Analyysi käynnissä, tänään esittelyssä alustavat tutkimustulokset

Alustavat tutkimustulokset

- Mitä edesauttavia tai hidastavia tekijöitä liittyy 15-18-vuotiaiden poikien HPV-rokotushalukkuuteen? (Poikien itsensä mielestä)

- **Edesauttavia tekijöitä:**

- Rokote oli annettu jo yläkoulussa/rokotteen sai koulupäivän aikana
- Rokotteista ja/tai seksitaudeista oli puhuttu yläkoulun terveystiedon tunnilla
- Jos tietäisin, että virus on vaarallinen ja rokote on mulle tärkeä, tottakai harkitsisin
- Vanhemmat (erityisesti) äiti kannusti ottamaan rokotteen
- Kaikki muutkin rokotteet on otettu

Alustavat tutkimustulokset

- Mitä edesauttavia tai hidastavia tekijöitä liittyy 15-18-vuotiaiden poikien HPV-rokotushalukkuuteen? (Poikien itsensä mielestä)

- **Hidastavia tekijöitä**

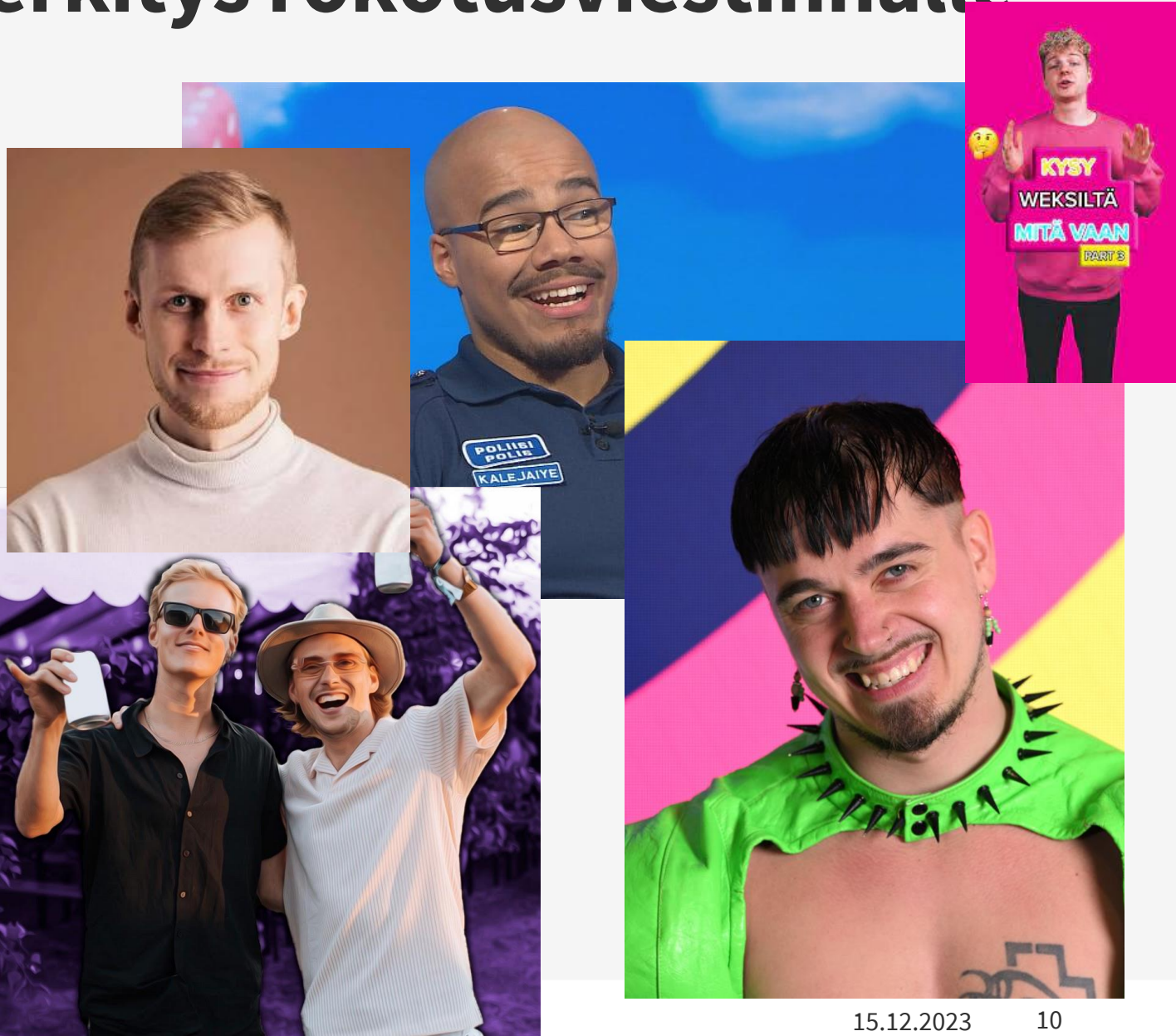
- Ei ole koskaan kuullutkaan rokotteesta
- En tiedä mikä on HPV
- Minulle ei voi tulla tuo tauti, olen ”nuori ja urheilullinen”
- Rokotukset voivat haitata urheiluharrastusta
- Tietoa rokotteesta ei ole jaettu
- Terveystarkastuksia ei ole ollut
- Rokote on tyttöjen juttu, tyttöystävän/siskon juttu, ”mulla ei oo kohdunkaulaa”
- Pojat eivät ole niin vastuullisia, tytöt huolehtii enemmän
- Uskomus siitä, että rokote maksaa paljon
- Pelot ja huolet (neulat, sivuvaikutukset)
- Rokotusten ”tuputtaminen”
- Skeptisyys rokotteita kohtaan (erityisesti koronarokotemuistot)

Alustavat tutkimustulokset

- Mitä **edesauttavia** tai **hidastavia** tekijöitä liittyy 15-18-vuotiaiden poikien HPV-rokotushalukkuuteen keskeisten tahojen ja muiden poikien verkostossa olevien ihmisten mielestä (erityisesti kouluterveydenhoitajat)
- Koronapandemian takia paljon viivästyksiä rokotteiden kanssa, resurssivaje, terveystarkastuksiakin vaikea toteuttaa
- Ennakkokäsitykset nuorista pojista: ammattikoululaiset ”duunarit” eivät kiinnostu terveydestä, ”kaikki helpompaa” lukiolaisten kanssa, jotka ovat ”vastuunkantavia, tulevaisuuteen katsovia”
- Käsitys, että rokotetta ei voi saada ilmaiseksi enää peruskoulun jälkeen
- Ei riittävästi tietoa rokotteen hyödyistä pojille, vaikea sanoa ydinpointit pojille (tytöille oli helpompi puhua)
- THL:n ohjeistukset muuttuneet nopeasti parissa vuodessa
- Luontevampaa keskustella seksitaudeista ja ehkäisyistä tyttöjen kanssa (jolloin myös HPV tulee puheeksi)
- Pelkoa liittyen siihen, miten ”lisärokotteisiin” suhtaudutaan, kun ”perusrokotteidenkin” kanssa on vaikeaa (HPV mielletään ylimääräiseksi, vrt. jäykkäkouristus)
- Rokotevastaisten vanhempien pelko
- Tärkeämmät teemat ajavat ohi: mielenterveys, huumeet

Tutkimustulosten merkitys rokotusviestinnälle

- Ajatuksia sosiaalisesta mediasta
 - Käytetyimmät äpit: Tiktok, snapchat, youtube, instagram
 - Some on vapaa-aikaa varten Jos THL on somessa, luulemme, että se on scam
 - Somesta vaan blokataan mainokset (tähän on olemassa esim. Brave-selain), kännykkä laitetaan pöydälle siksi aikaa kun Youtubessa pyörii mainos
 - Tiktokissa päätetään alle sekunnissa, jäädäänkö katsomaan videota vai ei
 - Nuoret ovat paljon esim. Tiktokissa mutta seuraavat tyyppejä, jotka luovat jatkuvasti heitä kiinnostavaa ”hassua” ja ”typerää” kontenttia → THL:llä ei ole tällaista preesenssiä heidän somessaan joten skippaisivat omien sanojensa mukaan todennäköisesti videon
 - Toisaalta myös väärä tieto leviää tehokkaasti (case koronarokotteet), eli jonkinlainen läsnäolo voi olla hyvä

Tutkimustulosten merkitys rokotusviestinnälle

- Kohderyhmälle (15-18-vuotiaat pojat) **aikuisten ja yhteisöjen merkitys** terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä valtavan suuri
- Keskeinen jännite alustavissa tutkimustuloksissa: nuoria poikia ei kiinnosta, aihe liian vaikea/ylimääräinen **vs.** pojat itse haluaisivat tietoa itselleen tärkeästä asiasta
- Mitä kanavia / keinoja pojat itse ehdottavat rokotekattavuuden nostamiseksi/HPV-tietoisuuden levittämiseksi – melko ”perinteisiä” public health-toimia
 - Kampanja-tyylinen viikko esim. oppilaitoksessa, vieraileva puhuja (”karismaattinen”, mielellään kokemusasiantuntija)
 - Rakennettu ympäristö: flyerit/julisteet (joukkoliikennevälineet, kadunvarret)
 - Oppilaitoksessa matalan kynnyksen mahdollisuus (tieto + mahdollisuus, ilman tuputtamista)
 - Suora yhteydenotto kotiin (”äiti varas mulle ajan”), esim. muistutuskirje
 - Terveystarkastukset (kutsuntatarkastukset)
- Viestinnällinen toimi kohdennettuna suoraan 15-19-vuotiaiden poikien huoltajille?

